

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ТА МЕТОДИК
ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4 ВСІП **ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МИСЛЕННЯ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА:**

ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ

напрямок підготовки 6.010102 «Початкова освіта»

Педагогічний інститут

Київ – 2015 рік

УДК 378.1(073)
ББК 74.580

Формування культури мислення молодшого школяра: теорія і технологія :
роб.навч.прог. [для студ. спец. 6.01010201 «Початкова освіта»] / уклад.
Волинець К.І. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 26 с.

Розробники:

Волинець Катерина Іванівна, завідувач кафедри початкової освіти та методик природничо-математичних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти та методик природничо-математичних дисциплін

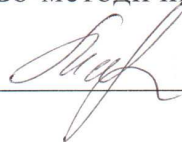
Протокол від “2” грудня 2015 року №2

Завідувач кафедри початкової освіти та методик природничо-математичних дисциплін

К.І. Волинець

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

М.А.Машовець

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	8
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I. Загальнодидактичні засади формування культури мислення молодшого школяра.....</i>	<i>9</i>
<i>Змістовий модуль II. Технологія формування культури мислення молодшого школяра.....</i>	<i>11</i>
IV. Навчально-методична карта дисципліни	14
V. Плани семінарських занять.....	15
VI. Завдання для самостійної роботи.	18
Карта самостійної роботи спеціаліста	19
VII Система поточного та підсумкового контролю.	21
VIII. Методи навчання.	24
IX.Методичне забезпечення курсу	25
X . Рекомендована література	
Основна.	25
Додаткова.	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчання математики передбачає розв'язання вчителем таких завдань: розвиток в учнів поняттєвого мислення, таких якостей мислення, як гнучкість, дивергентність, глибина, критичність та самостійність; уміння аналізувати ситуацію, планувати свої дії на декілька кроків уперед, адекватно оцінювати результати, самостійно добувати і перероблювати інформацію, конструктивно взаємодіяти з іншими людьми. Ефективність розв'язання зазначених завдань залежить від професіоналізму вчителя щодо побудови такого процесу навчання математики, який зміцнював би інтерес дитини до пізнання, відкриття нового, забезпечував би міцність та надійність засвоєваних знань, і водночас, сприяв формуванню в кожній дитині рис пізнавально активної, реально й творчо мислячої, самокритичної особистості. Механізмом розв'язання зазначених завдань є формування культури мислення молодшого школяра.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань та умінь, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета та завдання курсу

Мета курсу «Формування культури мислення молодшого школяра: теорія і технологія» - розвинути інтелектуальну культуру майбутнього вчителя та підготувати його до формування культури мислення молодшого школяра.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів з:
 - методичною системою формування культури мислення молодшого школяра;
 - дидактико-методичною системою формування культури мислення молодшого школяра;
 - інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами формування культури мислення молодшого школяра;
- створити умови для розвитку творчих здібностей майбутнього вчителя початкової школи, його самореалізації та розвитку наукового потенціалу;
- розкрити значення теоретичних знань у загальній і професійній освіті студента;
- дати уявлення про можливості розвитку культури мислення учнів під час навчання в початковій школі.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен :

знати:

- психолого-педагогічні, дидактико-методичні засади навчання молодших школярів;
- технології формування культури мислення молодшого школяра;
- структуру уроку як цілісного творчого процесу;
- мотиваційну, змістову та процесуальну основи технології формування культури мислення молодшого школяра;
- методи активізації пізнавальної діяльності молодших школярів, форми організації навчально-творчої діяльності учнів;
- методику роботи над завданнями з логічним навантаженням, завданнями комбінованого характеру на уроках в початковій школі;
- технологічні прийоми створення математичних завдань розвивального характеру.

вміти :

- організувати та моделювати конструктивну взаємодію з учнями;
- застосовувати у навчально-виховному процесі інтерактивні методи активізації мислиннєвої діяльності учнів;
- діагностувати стан розвитку інтелектуальної культури особистості та культури мислення молодшого школяра.
- створювати власні «продукти творчості»: різноманітні завдання розвивального характеру;
- здійснювати контрольню-регулятивну діяльність.

Курс передбачає лекційні, практичні та семінарські заняття.

Усі лекції проблемного характеру. Серед лекцій проблемного характеру прогнозується застосовувати такі лекції: прес-конференцію; дискусію; лекцію із розбором конкретних ситуацій тощо.

На семінарських (практичних) заняттях домінують дискусійні форми роботи, які стимулюють самостійність, ініціативність, активність, рефлексивність студентів при обговоренні проблем. Під час семінарсько-практичних окрім вище названих форм роботи, планується застосовувати ще й рольові тренінги.

На вивчення дисципліни відводиться 72 год. / 2 кредити ECTS, із них: 16 год. - лекції, 12 год. - семінарські заняття, 4 год.- проміжний модульний контроль, 40 год. - самостійна робота. Вивчення дисципліни «Формування культури мислення молодшого школяра» завершується підсумковим заліком.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Змістових модулів: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>72 години</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p> <p>Аудиторних – <i>2 години</i> Самостійної роботи студента -<i>2 години</i></p>	<p>Шифр та назва галузі <i>0101 "Педагогічна освіта "</i></p> <p>Шифр та назва напрямку: <i>6.01010201 Початкова освіта</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"бакалавр"</i></p>	<p>Нормативна (за вибором) Рік підготовки: 4.</p> <p>Семестр: 7.</p> <p>Аудиторні заняття: 28годин, з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка):<i>16годин</i></p> <p>Семінарські заняття:12 годин</p> <p>Модульний контроль : 4години</p> <p>Самостійна робота:40 годин</p> <p>Вид контролю: <u>залік</u></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/ п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I.									
Загальнодидактичні засади формування культури мислення молодшого школяра									
1.	Психолого-педагогічні основи формування культури мислення молодшого школяра	10	4	2		2		6	
2.	Інтелектуальна культура особистості вчителя як основа для формування культури мислення молодшого школяра	10	4	2		2		6	
3-4.	Структура, зміст, показники сформованості культури мислення молодшого школяра	14	6	4		2	-	8	
	Модульна контрольна робота	2							2
Разом		36	14	8		6		20	2
Змістовий модуль II.									
Технологія формування культури мислення молодшого школяра									
5.	Концептуальна основа технології формування культури мислення молодшого школяра	10	4	2		2		6	
6.	Змістова основа технології формування культури мислення молодшого школяра	10	4	2		2		6	
7-8.	Процесуальна та діагностична основи технології формування культури мислення молодшого школяра	8	6	4		2		8	
9.	Модульна контрольна робота	2							2
Разом		36	14	8		6		20	2
Всього		72	28	16		12		40	4

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I **Загальнодидактичні засади формування культури** **мислення молодшого школяра**

Лекція 1. Психолого-педагогічні основи формування культури мислення молодшого школяра(2 год.)

Система філософських, психологічних, педагогічних та методичних дефініцій, покладених в основу розуміння сутності, змісту та структури формування культури мислення молодшого школяра.

Культура мислення молодшого школяра як дисципліна розуму, яка ґрунтується на сформованій у навчальній діяльності цілісній і гнучкій системі знань, умінь і навичок, придатній для пізнання об'єктивного світу, самого себе та для організації конструктивної взаємодії з іншими людьми.

Інтелектуально-творчі вміння учнів початкової школи як синтез інтелектуальних і творчих умінь, здатність особистості застосовувати знання у практичній діяльності, створювати новий, оригінальний продукт на суб'єктивному чи об'єктивному рівнях, що є результатом мисленнєвої діяльності. Інтелектуально-творчі вміння учнів початкової школи відносимо: вміння визначати, аналізувати, порівнювати, синтезувати, розмірковувати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, конкретизувати, систематизувати, класифікувати, планувати свої подальші дії, доводити, обґрунтовувати, узагальнювати, створювати власні продукти (казки, вірші тощо, використовуючи навчальний матеріал).

Чинники, які впливають на розвиток інтелектуально-творчих умінь учнів: біологічні, соціальні та чинники власної активності людини.

Ключові поняття: культура, мислення, інтелект, культура мислення,

інтелектуально-творчі вміння учнів початкової школи.

Семінарське заняття №1 Психолого-педагогічні основи формування культури мислення молодшого школяра.

Лекція 2. Інтелектуальна культура особистості вчителя як основа для формування культури мислення учнів

Зміст понять «інтелект», «інтелектуальний розвиток», «інтелектуальне виховання». ЗМІСТ ТА структура феномену «інтелектуальна культура вчителя». Мотиваційна сфера інтелектуальної культури вчителя: внутрішня та зовнішня мотивація. Пізнавальна сфера: когнітивний, рефлексивний та операційний модулі. Соціальна сфера: комунікативний, організаційний та емоційно-вольовий модулі. Рівні розвитку інтелектуальної культури вчителя.

Компоненти готовності майбутнього вчителя початкової школи до формування культури мислення учнів.

Особистісно-орієнтований підхід та принципи його реалізації у процесі взаємодії «вчитель-учень».

Ключові поняття: інтелект, інтелектуальний розвиток, інтелектуальне виховання, інтелектуальна культура вчителя, мотиваційна сфера.

Семінарське заняття №2 Вплив інтелектуальної культури вчителя початкової школи на становлення особистості молодшого школяра

Лекція 3-4. Структура, зміст культури мислення молодшого школяра

Культура мислення та її роль у формуванні і розвитку молодшого школяра. Зміст та структура феномену «культура мислення молодшого школяра». Мотиваційна сфера культури мислення: мотиви розумової діяльності (бажання мислити, прагнення довести власні думки, допитливість,

стійкий інтерес до нового), мотиви досягнень та саморозвитку (прагнення до самовдосконалення). Пізнавальна сфера (розвинене поняттєве, дивергентне, творче мислення та мисленнєві операції): змістовий, операційний та контрольно-корекційний компоненти. Соціальна сфера: комунікативний та емоційно-вольовий компоненти. Рівні сформованості культури мислення молодшого школяра.

Ключові поняття: мотиваційна сфера , мотиви розумової діяльності, компоненти, соціальна сфера.

Семінарське заняття №3 Педагогічна діагностика рівня рівня сформованості культури мислення молодшого школяра.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МИСЛЕННЯ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Лекція 5. Концептуальна основа технології формування культури мислення молодшого школяра

Зміст поняття «технологія формування культури мислення молодшого школяра». Структура технології. Ситуація розмірковування - основна технологічна одиниця процесу формування культури мислення молодшого школяра.

Концептуальна основа технології формування культури мислення молодшого школяра: система цільових орієнтирів та принципів навчання. Психолого-педагогічні умови навчання.:дотримання етапності процесу розвитку інтелектуально-творчих умінь; залучення учнів молодшого шкільного віку до дослідницької та пошукової діяльності; оволодіння вчителем системою алгоритмічних дій щодо формування в учнів інтелектуально-творчих умінь; впровадження у навчально-виховний процес системи завдань, спрямованих на розвиток інтелектуально-творчих умінь молодшого школяра. Структура уроку як цілісного творчого процесу.

Ключові поняття: концептуальна основа, технології, цільові орієнтири,

принципи, цілісний творчий процес.

Семінарське заняття №4 Концептуальна основа технології та її впровадження у навчально-виховницький процес початкової школи

Лекція 6. Змістова основа технології формування культури мислення молодшого школяра

Зміст освіти .Державний стандарт початкової загальної освіти, Базовий навчальний план,.

Змістова основа технології: зміст навчання, програмні знання у вигляді гнучких систем, придатних до застосування у різних життєвих та навчальних ситуаціях. Система формування наукових понять у навчально-виховному процесі початкової ланки освіти Шляхи усвідомлення (засвоєння) учнями змісту та обсягу понять, системи завдань щодо оволодіння поняттями, узагальненням та систематизацією знань про вивчені поняття.

Методика роботи над розділом «Поняття» «Судження», «Умовивід» в системі дисциплін початкової школи. Система завдань з логічним навантаженням, комбіновані завдання.

Ключові поняття: методи, форми, засоби, прийоми формування культури мислення молодшого школяра, зміст, логіка.

Семінарське заняття №5. Методика роботи над комбінованими завданнями та завданнями з логічним навантаженням.

Лекція 7-8. Процесуальна основа технології формування культури мислення молодшого школяра (2 год.)

Процесуальна основа розвитку інтелектуально-творчих умінь молодших школярів як організаційно-методичний інструментарій операційно-діяльнісного компоненту навчально-виховного процесу, яку

складають методи, прийоми і засоби навчання.

Методи навчання (дидактичний метод) як спосіб впорядкованої взаємопов'язаної діяльності педагога й учнів, діяльності, спрямованої на розв'язання навчально-виховних і розвивальних завдань у процесі навчально-пізнавальної діяльності.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст поняття «інтерактивний метод навчання». Характеристика інтерактивних методів навчання. Метод «мозкової атаки». Метод ключових евристичних запитань. Метод інверсії. Метод емпатії. Метод інциденту. Навчальна гра як універсальний шлях активізації мислинневої діяльності учнів. Метод синектики. Діагностичні методи. Засоби навчання..

Ключові поняття: методи, форми, засоби, прийоми формування культури мислення молодшого школяра

Семінарське заняття №6 Психолого-педагогічні механізми підвищення ефективності уроку у початковій школі.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Формування культури мислення молодшого школяра : теорія і технологія»
 Разом - 72 год., із них аудиторних 28 (16- лекційних, 12 – семінарських), 4 години відводиться на модульні контрольні роботи, 40 год – на самостійну роботу.

Назва модуля	Загальнодидактичні засади формування культури мислення молодшого школяра			Технологія формування культури мислення молодшого школяра		
Кількість балів за модуль	67 балів			67 балів		
Теми лекцій	Лекція 1. Психолого-педагогічні основи формування культури мислення молодшого школяра	Лекція 2. Інтелектуальна культура особистості вчителя як основа формування культури мислення молодшого школяра	Лекція 3-4. Структура, зміст, показники сформованості культури мислення молодшого школяра	Лекція 5. Концептуальна основа технології формування культури мислення молодшого школяра	Лекція 6. Змістова основа технології формування культури мислення молодшого школяра	Лекція 7-8. Структура, зміст, показники сформованості культури мислення молодшого школяра
Семінарські заняття	1. Психолого-педагогічні основи формування культури мислення молодшого школяра	2. Вплив інтелектуальної культури вчителя початкової школи на становлення особистості молодшого школяра	3. Педагогічна діагностика рівня сформованості культури мислення молодшого школяра.	4. Концептуальна основа технології та її впровадження у навчально-виховний процес початкової школи	5. Методика роботи над комбінованими завданнями та завданнями з логічним навантаженням	6. Психолого-педагогічні механізми підвищення ефективності уроку у початковій школі
Самостійна робота	30 балів			30 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота №1 25 балів			Модульна контрольна робота №2 25 балів		
Підсумковий контроль	Залік Всього – 184 бали, $K = 184:100 = 1,84$					

V ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль № 1

Теоретичні аспекти формування культури мислення молодшого школяра

Семінарське заняття 1. Психолого-педагогічні основи культури мислення молодшого школяра

План

1. Поняття про мислення.
2. Види, функції та теорії мислення.
3. Зміст і сутність поняття «культура мислення молодшого школяра».
4. Чинники впливу на інтелектуальний розвиток молодшого школяра.
5. Структура, зміст критеріїв і показники сформованості культури мислення молодшого школяра.

Рекомендована література:

Основна: 3,4

Додаткова: 2,6

Семінарське заняття 2. Вплив інтелектуальної культури вчителя початкової школи на становлення особистості молодшого школяра

План

1. Характеристика мотиваційної сфери інтелектуальної культури вчителя початкової школи: пізнавальна, комунікативна, операційно-інструментальна, прагнення до самоосвіти, професійного самовдосконалення.
2. Характеристика пізнавальної сфери інтелектуальної культури вчителя школи: динамічна система знань з основ педагогіки, психології та методик

навчання, самоаналіз власного процесу мислення, інтелектуально-творчі уміння.

3.Характеристика соціальної сфери інтелектуальної культури вчителя школи: педагогічна техніка, діалогічні уміння, організаційні уміння, емпатія, динамізм особистості, емоційна стійкість.

4.Особистісно-орієнтований підхід та принципи його реалізації у процесі взаємодії «вчитель-учень».

Рекомендована література:

Основна: 4,5

Додаткова: 2,5

Семінарське заняття 3. Педагогічна діагностика сформованості культури мислення молодшого школяра

План

1. Характеристика мотиваційної, пізнавальної та соціальної сфер культури мислення молодшого школяра.
2. Рівні сформованості культури мислення молодшого школяра.
8. Діагностична основа технології .

Рекомендована література:

Основна: 2,3

Додаткова: 1,4

Семінарське заняття 4. Концептуальна основа технології та її впровадження у навчально-виховницький процес початкової школи

План

1. Система принципів, покладених в основу формування технології формування культури мислення молодшого школяра.

2.Психолого – педагогічні умови ефективності впровадження технології формування культури мислення молодшого школяра.

3.Структура та організація уроку як цілісного творчого процесу.

Рекомендована література:

Основна:1,3,4

Додаткова: 3,6

Семінарське заняття 5. Методика роботи над комбінованими завданнями та завданнями з логічним навантаженням.

План

1 Методика роботи над комбінованими завданнями.

2 Методика роботи над завданнями з логічним навантаженням

3.Робота творчих груп студентів з моделювання та організації процесу розв'язування комбінованих завдань та завдань з логічним навантаженням

Рекомендована література:

Основна: 4,5

Додаткова: 3,6

Семінарське заняття №6 Психолого-педагогічні механізми підвищення ефективності уроку у початковій школі

План

1. Система формування наукових понять у навчально-виховному процесі початкової ланки освіти.

2. Інтелектуальна гра як засіб розвитку поняттєвого, творчого, дивергентного мислення особистості. Рольові тренінги щодо використання інтерактивних методів навчання.

3. Робота творчих груп студентів з моделювання та розв'язування педагогічних задач щодо процесу навчання на уроках математики, природознавства та суспільствознавства..

Рекомендована література:

Основна: 4,5

Додаткова: 4,6

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I

ЗАГАЛЬНОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МИСЛЕННЯ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Тема 1. Психолого-педагогічні основи культури мислення молодшого школяра (6 год.)

1. Фактори, що впливають на процес інтелектуального розвитку особистості.
2. Базові поняття з теми.

Тема 2. Інтелектуальна культура особистості вчителя як основа формування культури мислення молодшого школяра (6 год.)

1. Аксиологічний підхід до змісту поняття культура.
2. Підготувати статтю з теми.

Тема 3.. Структура, зміст, показники сформованості культури мислення молодшого школяра(8 год.)

1. Компоненти логічного мислення. Зміст програми з математики щодо розвитку компонентів логічного мислення.

2. Розробити лекцію проблемного характеру з курсу «Методика навчання математики» щодо засвоєння студентами методики роботи над завданнями, спрямованими на розвиток поняттєвого мислення

—

Тема 4. Концептуальна основа технології формування культури (6 год.)

1.Окреслити цільові орієнтири (освітні, виховні, соціальні, розвивальні) вивчення змістової лінії, визначеної Державним стандартом початкової загальної початкової освіти (галузі «Математика», «Природознавство», «Здоров'я і фізична культура») (на вибір)

Тема 5. Змістова основа технології формування культури мислення молодшого школяра(6год.)

- 1.Охарактеризувати теорію і технологію побудови навчання математики як цілісного творчого процесу у змісті програми « Математика з методикою навчання »
2. Робота над завданнями комбінованого характеру на уроках математики (2 завд.)

Тема 6. Процесуальна та діагностична основи технології формування культури мислення молодшого школяра (8 год)

1. Технологічні прийоми створення математичних завдань розвивального характеру
- 2.Засоби педагогічної діагностики.

Всього - 40 год.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ бакалавра

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль І. Загальнодидактичні засади формування культури мислення молодшого школяра		

Тема 1. Психолого-педагогічні основи формування культури мислення молодшого школяра(6 год.)	Практичне заняття. Поточний контроль.	10
Тема 2. Інтелектуальна культура особистості вчителя як основа для формування культури мислення молодшого школяра (6 год.)	Практичне заняття. Поточний контроль.	10
Тема 3. Структура, зміст, показники сформованості культури мислення молодшого школяра (8 год.).	контроль.	10
Змістовий модуль II. Технологія формування культури мислення молодшого школяра		
Тема 4. Концептуальна основа технології формування культури мислення молодшого школяра (6 год)	Практичне заняття. Поточний контроль.	10
Тема 5. Концептуальна основа технології формування культури (6год.)	Практичне заняття, поточний контроль,	10
Тема 6.Процесуальна та діагностична основи технології формування культури мислення молодшого школяра (8 год)	Практичне заняття, поточний контроль, підсумковий тест	10
Разом 60 год.		

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «Математика» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій	8
2.	Відвідування семінарських занять	6
3.	Робота на семінарських заняттях	60
4.	Самостійна робота	60
5	МКР	50
	Підсумковий рейтинговий бал	184

$$184: 100=1,84$$

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат.

- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 7.2

**Порядок переведення рейтингових показників успішності у
європейські оцінки ECTS**

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	«відмінно»	A
82-89	«добре»	B
75 – 81		C
69 - 74	«задовільно»	D
60-68		E
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 7.3

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в повному обсязі, вміння творчо виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у процесі розробки уроків, підборі навчального змісту, використанні новітніх технологій.

«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, якісне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, проявляє творчий підхід у процесі моделювання уроків, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань, однак у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; наявні суттєві помилки у виконанні практичних завдань, зокрема, моделюванні уроків, разом з тим студент спроможний усунути недоліки при допомозі викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У табл. 8.4 представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення дисципліни

Таблиця 7.4

Розподіл балів, що присвоюються студентам

МОДУЛІ		МКР
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	

T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	МКР 1	МКР 2
22	22	23	22	22	23	25	25
Разом 67			Разом 67			Разом 50	
Всього 184			$184:100=1,84$			K= 1,84	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт.
- Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

XIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), практичні заняття, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: проблемне викладання; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій).

XI. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Математика».

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Березівська Л. Д. Реформування шкільної освіти в Україні у ХХ столітті : монографія / Лариса Дмитрівна Березівська. – К. : Богданова А. М., 2008. – 406 с.
2. Мартиненко С.М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики : навч.-метод. посіб. / С.М. Мартиненко, М.Д. Осколова. К. : Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2014. – 144 с.

3. Митник О. Я. Як навчити дитину мистецтва мислення. Педагогічна психологія. Навчальний посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників у системі післядипломної освіти / Олександр Якович Митник. – К. : Видавництво «Початкова школа», 2006. – 104 с.

4. Навчальний процес в початковій школі.: теорія і практика/ за ред.. В.І.Бондаря; упорядкув. О.Я.Митник. – К.: Початкова школа, 2011. – 384.

5. Професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи: теорія і практика:[кол. моногр.] /авт.: Ващенко О.М., Волинець К.І [та ін.]; упоряд. Волинець К.І.: за аг. ред.. К.І.Волинець – К.: Київ. Ун-т ім..Б Грінченка , 2013. – 212с. – С.97.

Додаткова:

1. Богдановський І. В. Навчальна програма дисципліни “Логіка” (для бакалаврів, спеціалістів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. —18 с.

2. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юріком Інтер, 2008. – 1040 с.

3. Інтелектуальні здібності дитини / упор. В. Рибалка : за заг. ред. С. Максименка, О. Главник. – К. : Мікрос-СВС, 2003. – 96 с. – (Психолог. інструментарій)

4. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Г. С. Костюк. – К., 1989. – 608 с.

5. Нечипоренко К. П. Розвиток інтелектуально-творчих умінь учнів у навчально-виховному процесі початкової школи / К. П. Нечипоренко // Початкова школа. – 2012. – № 11. – С. 55–58.

6. Підготовка майбутнього вчителя до формування культури мислення молодшого школяра: теорія і практика: монографія/О.Я. Митник. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 368с.